

АЙМАҚ АҚШАМЫ

№42 (155) ЖҰМА

21 қараша 2025

САЯСИ-ҚОҒАМДЫҚ, ТАНЫМДЫҚ-САРАПТАМАЛЫҚ, АҚПАРАТТЫҚ-ЖАРНАМАЛЫҚ ГАЗЕТ

Қазіргі кезде
барлық деңгейдегі
газет – журналдар
келесі жылдың
балапанын санап
жатыр. Жазылым
қындықпен жүріп
жатқаны да
жасырын емес.
Әлеуметтің
басым бөлігін
әлеуежелі
жауап алғаны
да рас.
Дегенмен..

АРДАҚТЫ АНА, ҰЛАҒАТТЫ ҰСТАЗ

ЗОЯ ЕСІМСЕЙІТҚЫЗЫ «АЙМАҚ АҚШАМЫ» ГАЗЕТИНЕ ЖАЗЫЛДЫ

- Сексеннің бесеуіне бет түзедім, Құдайға шүкір, жанарым - жақсы. Газет – журнал, кітап оқымаі отыра алмаймын. Соның арасында «Аймақтық» орны ерекше. Қатып қалған қасаң дүниелер аз, газет негізінен оқылымды, тартымды мақалаларды көбірек береді. Былтыр да жазылған едім, биыл да қатардан қалғым келмейді – деп телефон арқылы газетке жазылғанын жеткізген апамызға қалай риза болмайсың?

Еңбек ардагері, 40 жылдан аса

ұстаз болып мындаған шекірттерге білім нәрін егіп, тәлім – тәрбие берген, ҚР білім беру ісінің үздігі Зоя Есімсейітқызы Бисенбаева текті топырақтың, яғни Теректі ауылдың тұмасы еken. Қазір Жезқазған қаласында тұрады. Қалалық «Ақ әжелер» ансамблінің белді мүшесі.

- Жаңа Жыл да жақын қалды. Мен үшін биылғы Женістің 80 жылдық мерекесі ерекше есімде қалады. Теректіде үлкен той салтанаты болды. Әруақтарды еске

алып, рухтарына тағым жасадық. Менің әкем де «Александр Невский» орденмен маралатталған майдангер еді – деген апай «Еліміздің аспаны әрқашан ашық болсын!» деген ақжарма тілегін де жеткізді.

Алдағы жылды да «Аймақ ақшамы» өзіне серік еткен Ардақты ана, Ұлағатты ұстазға ұзак ғұмыр, мықты денсаулық тілейміз!

Абдолла Дастанов,
«Аймақ ақшамы» газетінің
бас редакторы.

• ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

ПАРАСАТТЫ АҒАҒА ЖАРАСЫП ТҮР «ПАРАСАТ»!

Ұлытау облысы Ақсақалдарының, Ардагерлерінің көшбасшысы Сағындық аға Қожамсейітов күні кеше елордадан Ұлытауга кеудесіне «Парасат» орденін тағып оралды.

Облысымыздың бас ақылман абызына айналған Ағаны мемлекет наградасына ҚР Ардагерлер Кеңесі ұсынған екен.

Сағындық аға Үсенұлының көлжылғы еңбегін лайықты бағалай білген Республикалық Ардагерлер Кеңесінің тәрағасы Бақтықожа Ізмұхамбетов ағамызға да көп-көп рахмет!

Байланысты өткенге бүгін менен болашақ, Ардагерді ардақтау елдігіме жарасат. Қараймын да қуанам, қандай ғажап бүл деген, Парасатты Ағаға жарасып түр «Парасат»! Құтты болсын!

«Аймақ ақшамы»

БАСПАСВЗ – 2026

«АЙМАҚ АҚШАМЫ» ГАЗЕТИНЕ 2026 ЖЫЛГА ЖАЗЫЛУ БАҒАСЫ:

ЗАҢДЫ ТҮЛҒАЛАРҒА - 10 000 (ОН МЫҢ) ТЕҢГЕ
ЖЕКЕ ТҮЛҒАЛАРҒА - 5 000 (БЕС МЫҢ) ТЕҢГЕ

Газет жеке түлғалардан жазылышылар саны бір үжымнан 10 және одан көп болған жағдайда жазылышылардың жұмыс орнына жеткізіледі. Ал, одан кем болса, редакцияға келіп аласыздар.

РЕКВИЗИТ: ИП "ДАСТАНОВ А"

АДРЕС: ОБЛАСТЬ ҰЛЫТАУ, Г.САТПАЕВ, УЛ. ЕРДЕНА 161-7
БИН/ИИН 611106301669 ИИК KZ95601717100002055 БИК HSBKKZKX
АО НАРОДНЫЙ БАНК КАЗАХСТАНА КБЕ 19

Анықтама телефоны: 87773024679

► ПРЕЗИДЕНТ ЖОЛДАУЫ: СЕНИМГЕ - СЕРПІН

ЖАҢА ҚАЗАҚСТАННЫҢ БАҒДАРЫ

Қазақстанның әрбір жаңа тарихи кезеңінде ел дамуындағы басты бағыттарды айқындайтын маңызды құжаттардың бірі – Мемлекет басшысының жыл сайынғы Жолдауы. Президент Жолдауы – елдің әлеуметтік-экономикалық, саяси және рухани даму стратегиясын белгілейтін, бүкіл мемлекеттік аппарат пен қоғам үшін бағдаршам іспетті.

Соңғы жылдары еліміз «Жаңа Қазақстан» тұжырымдамасын алға қойып, ұлттық жаңғыртудың жаңа фазасына аяқ басты. Бұл идея мемлекетті реформалай, қоғамды жаңарту және халықтың өмір сапасын жақсарту мақсатында жүзеге асырылатын кешенде өзгерістерді қамтиды. Сондықтан Президент Жолдауын «Жаңа Қазақстанның бағдары» деп қабылдау орынды.

Жаңа Қазақстан – ең алдымен, әділетті Қазақстанды құру жолы. Әділет – жаңа реформалардың өзегі. Ол сот жүйесінің тәуелсіздігін қамтамасыз етуден бастап, мемлекеттік қызметтің транспаренттілігін арттыруға, жемқорлықпен жүйелі күрес жүргізуге дейінгі ауқымды салаларды қамтиды. Мемлекет басшысы өз Жолдауларында бұл ұстанымды бірнеше рет атап, оның қоғам дамуы үшін маңызды фактор екенін айтты. Себебі әділет орнаған жерде ғана экономикалық өрлеу, азаматтық белсенділік және қоғамдық келісім қалыптасады.

Мемлекет басшысының тапсырмасымен Елімізде қаржы секторының тұрақтылығын қамтамасыз ету, салық саясатын әділ ету, цифрлық экономиканы дамыту бойынша да кешенде жұмыстар қолға алынды. Сонымен қатар логистикалық инфрақұрылымдарды жаңарту, өнірлік көлік

дәліздерін көнекті – Қазақстанның геоэкономикалық әлеуеттін арттыруға ықпал ететін маңызды факторлар.

Жаңа Қазақстан экономикасының басымдықтарының бірі – инвестициялық ахуалды жақсарту. Әлемдік бәсекелестік қүшейген кезеңде инвестиция тарту тек экономикалық емес, саяси тұрақтылық да байланысты. Осы тұрғыда Президент реформаларының басты мақсаты – инвесторлардың құқықтарын қорғау, көсіпкерлік ортаны жақсарту және мемлекеттің экономикаға негізсіз арасын шектеу.

Президент Жолдауының ең маңызды бөлігі – әлеуметтік саясат. Жаңа Қазақстан үшін халықтың өмір сапасын жақсарту, әлеуметтік тәңсіздікті азайту және адами капиталды дамыту ерекше басымдыққа ие.

Білім беру саласын дамыту – ел болашағы үшін стратегиялық бағыт. Президент мектеп салу, мұғалімдердің жалақысын көтеру, жоғары білімнің қолжетімділігін арттыру, техникалық мамандықтарға басымдық беру қажет екенін үнемі атап көледі. Бұл еліміздің ұзақ мерзімді экономикалық дамыуда маңызды рөл атқарады.

Денсаулық сақтау саласындағы реформалар да халық ігілігі үшін жүзеге асырылып жатыр. Медицина сапасын арттыру, ауылдық жерлерді дәрігер мамандарымен қамтамасыз

ету, медициналық инфрақұрылымды жаңарту – Жолдауда көрсетілген басым бағыттардың бірі.

Жаңа Қазақстанның тағы бір маңызды қыры – ұлттық рухты, тарихи саланы және мәдени құндылықтарды жаңғырту. Президент Жолдарында рухани жаңғырудың маңыздылығы, ұлттық болмысты сақтау қажеттігі жиі айтылып көледі. Бұл – жаһандану дәуірінде мәдениеттімізді, тілімізді, дәстүрімізді сақтап қалудың кепілі.

Ұлттық бірегейлікті нығайту – тек мәдениет саласының емес, бүкіл қоғамның міндесі. Президент ұсынып отырған реформалардың түпкі мәні – саналы азамат қалыптастыру, қоғамдық жауапкершілікті арттыру және қоғамдық бірліктіру. Бұл бағытта тіл саясаты, мәдениет, ғылым мен өнердің қолдау бағдарламалары жүзеге асуда.

Президент Жолдауындағы басты

идеялардың бірі – билік пен халық арасындағы әлеуметтік келісім мен сенімді арттыру. Сенім – қоғам дамуның шешуші факторы. Сенімсіз жерде реформа да, жаңғыру да жүзеге аспайды. Сондықтан мемлекет қабылдан жатқан әрбір реформаның мақсаты – халықтың сенімін нығайту.

Жаңа Қазақстан моделі – азаматтардың мұддесін бірінші орынға қоятын, әділетті, тиімді және ашық мемлекет. Бұл модельде қоғам белсенді, азаматтар өз құқығы мен міндесін біледі, мемлекеттік органдар халықа қызмет етеді. Президенттің бастамасымен жүзеге асырылып жатқан реформалар осы бағытта жүйелі түрде орындалып келеді.

Президент Жолдауы – Жаңа Қазақстанның даму жолын айқындайтын негізгі стратегиялық құжат. Онда қоғамның барлық саласын қамтитын реформалардың бағыты көрсетілген: саяси жаңғыру, экономикалық даму, әлеуметтік қолдау, ұлттық бірегейлікті сақтау және мемлекеттік басқаруды жетілдіру. Бұл реформалардың түпкі мақсаты – әділетті, ашық әрі дамыған Қазақстан құру.

Жаңа Қазақстан – әрбір азаматтың ортақ өнбенің нәтижесі. Президент Жолдауында белгіленген міндестерді орындау – тек мемлекеттік органдардың емес, бүкіл қоғамның жауапкершілігі. Осы мақсатта бірлікпен әрекет еткенде ғана мемлекеттің жаңа белестерді бағындырып, бәсекеге қабілетті, еркениетті елге айналады.

**Өтеш АХМЕТОВ,
ҚХА жаңындағы
Сәтбаев қалалық Ақсақалдар
Кеңесінің төрағасы.**

► ДІН ЖӘНЕ ҚОҒАМ

ЗАЙЫРЛЫЛЫҚТЫҢ ТҮСІНІГІ МЕН ПРИНЦИПТЕРІ

Зайырлылық – қазіргі заманғы демократиялық мемлекеттердің негізгі белгілерінің бірі. Бұл үғым қоғам мен мемлекеттің дамуының өркениетті формасын білдіреді, онда дін мен мемлекет істери өзара ажыратылған, ал әрбір адамның ар-оқдан, сенім бостандығы қамтамасыз етіледі. Зайырлылық принципі азаматтардың құқықтары мен еркіндіктерін тең дәрежеде қорғауга, қоғамдық тұрақтылық пен толеранттылықты сақтауға бағытталған.

Мемлекеттің діннен бөлінүі

Мемлекет діни үйімдердің ішкі ісіне араласпайды және дін де мемлекеттік саясатқа әсер етпейді. Бұл принцип діни және саяси биліктің тәуелсіздігін қамтамасыз етеді. Мемлекеттік мекемелерде діни үгіт жүргізуге, діни белгілерді міндессті түрде қолдануға жол берілмейді.

Ар-оқдан және сенім бостандығы

Әрбір азамат кез келген дінді үстенуға немесе ешқандай дінге сенбеуге құқылы. Бұл құқық Конституциямен және «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» заңмен қорғалады. Сенім бостандығы – адамның еркін таңдауына, ішкі сеніміне және өзіндік дүниетанымына құрметпен қарауды білдіреді.

Барлық діндердің теңдігі

Зайырлы мемлекетте ешбір дін артықшылыққа ие болмайды. Барлық діни бірлестіктер заң алдында тең. Мемлекет олардың қызметіне тек заң, шенберінде және қоғамдық

қауіпсіздік, адам құқықтары бұзылған жағдайда ғана араласады.

Азаматтық қоғам мен діни үйімдердің өзара сыйластық қағидасы

Зайырлылық діни үйімдер мен азаматтық институттар арасында өзара түсіністік пен диалог орталуды көздейді. Бұл қоғамдағы діни төзімділікті, мәдени және рухани білікті нығайтады.

Зайырлылықтың қоғамдағы маңызы

Зайырлылық – қоғамдық келісім мен тұрақтылықтың негізі. Ол: Әртүрлі дін өкілдерінің бейбіт қатар өмір сүруіне мүмкіндік береді; Мемлекетті діни радикализм мен экстремизмнен қорғайды; Білім мен ғылымның еркін дамыуна жол ашады; Азаматтардың құқықтары мен еркіндіктерін тең дәрежеде қамтамасыз етеді; Ұлттық бірегейлікті сақтауға және мәдениеттердің өзара байытуна ықпал етеді.

Қазақстандағы зайырлылық тәжірибесі

Қазақстан – көпұлтты және көпконфессиялық мемлекет. Мұнда ислам, христиан, буддизм және басқа да дін өкілдері бейбіт өмір сүреді. Мемлекет діни үйімдердің еркін қызмет етүіне жағдай жасайды, сонымен бірге қоғамдық тәртіп пен заныңдылықтың сақталуын қатаң қадағалайды.

Президенттің бастамасымен өткізілетін Әлемдік және дәстүрлі діндер лидерлерінің съезі – Қазақстанның зайырлылық моделінің халықаралық деңгейде мойындалған айғасы.

Зайырлылық – қоғамның рухани және мәдени дамуының кепілі. Ол дін мен мемлекеттің үйлесімді өзара әрекетін қамтамасыз етіп, азаматтардың еркіндігі мен тендігін қорғайды. Зайырлы қағидаларды сақтау – Қазақстанның демократиялық жолмен дамындағы басты бағыттардың бірі.

**Амангелді АБЖАНОВ,
Ұлытау облысы бойынша
пул саралышы.**

САНАҚ САПАЛАЫ БОЛДЫ

Облыс әкімінің орынбасары Жәнібек Нөліров Ұлттық ауыл шаруашылығы санағында белсенділік танытқан үздіктерді марапаттады. Ол бұл маңызды науқаның жоғары үйымдастырушылық деңгейінде өткенін атап өтті.

Ұлттық ауыл шаруашылығы санағы Мемлекеттің басшысының тапсырылғанда 2025 жылдың 1 тамызы мен 20 қазаны аралығында еліміздің барлық өнірінде өткізілген белгілі. Бұл ауылдың шара арқылы жиналған деректер мемлекетке агроенеркесін кешенін дамыту, ауылдық жерлердегі тұрмыс сапасын арттыру және ресурстарды тиімді пайдалану бойынша негұрлым турға әрі дұрыс негізделген шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді. Деректерді жинау екі кезеңмен жүргілдеді. Бірінші кезең – 1 тамыз берендей 20 қыркүйек аралығында онлайн форматында өтсе, екінші кезең – 20 қыркүйектен 20 қазанға дейін оффлайн түрінде үйымдастырылады. Ұлттық санаға облыста 100-ден астам интервьюер сауалнама жүргізіп, тиісті деректерді ойдағыдай жинады. Санақта Ұлытау облысы бойынша 10527 үй шаруашылығы нысаны 100 пайыз қамтылды. Облыс үй шаруашылығы мен 3836 ауыл шаруашылығы нысаны 100 пайыз қамтылды. Негізмен Рахым

► ЭКОНОМИКАНЫҢ ӨЗЕГІ

ИНВЕСТИЦИЯ - ЕЛ ИГІЛІГІ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев биылғы жылғы халықта Жолдауында аймақтағы инвестициялық ахуалға әкімдердің тікелей жауапкершілігін белгілеу керектігін атап айтқан болатын. Осыған орай облыс әкімдігі тарапынан инвесторлар тарту жөнінде біршама серпіліс туындағаны байқалады. Жақында Ұлытау облысының әкімдігі шетел компанияларымен ынтымақтастық аясында 150 млн доллардың ірі инвестициялық жобаларын жүзеге асыру жөнінде келісімге келгені туралы жақсы хабар тарады. Жалпы бүгінгі таңдағы облысымыздығы инвестициялық жобалардың жайы туралы нақты білу мақсатында облыстық кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасының басшысы Данияр Манатжанұлы АРЫНГАЗИНМЕН сұхбаттасқан едік.

- Негізі, облысымыз жаңадан ашылғанымен, өнірдің минералдық ресурстарға бай екені ежелден белгілі. Игеретін жаңа кен көздері де бар. Олай болса, облысқа инвестиция тартуудың қазіргі ахуалы мен алдағы мүмкіндіктері қандай?

- Иә, аймақта мыс, темір, марганец, никель, кобальт сынды пайдалы қазбалар қоры мол. Қазіргі таңда бұл бағытта бірнеше ірі тау-кен кәсіп-орындары жұмыс істеуде. Бұл ресурстарды игеру арқылы өнірге инвестиция тартуға толық мүмкіндіктер бар. Сонымен қатар, еліміздің индустриялық-инновациялық дамуы аясында жаңа өндіріс орындарын ашуға қолайлы ортақалыптастып келеді. Ұлытау облысының жаңадан құрылған өнір болуы да инвесторлар үшін артықшылық береді. Өнірге инвестиация тарту мақсатында Үкімет тарапынан түрлі женілдіктер, салықтық преференциялар, инфрақұрылыммен қамтамасыз ету секілді қолдаулар қарастырылған.

Мәселен, облыс құрылғалы бері экономикаға 740 млрд теңге инвестиция тартылды, оның 87%-ы жеке инвестициялар үлесіне тиесілі. 1200 жұмыс орнын құрумен 44 млрд теңгеге 9 ірі инвестиациялық жоба іске қосылды. Ал, биылғы жылдың 9 айында облыстың негізгі капиталына тартылған инвестиация көлемі 149,8 млрд теңгени құрап, 2024 жылдың сәйкес мерзімімен салыстырғанда 9% есті. Алдағы жоспар бойынша 2028 жылға дейін жалпы құны 937 млрд теңге болатын 22 жобадан тұратын инвестиациялық пул қалыптастырылды. Бұл бастама 2

мындан астам жаңа жұмыс орнын құруга жол ашады. Аталған инвестиациялық пул Ұлттық цифрлық инвестиациялық платформаға енгізілді. Сонымен қоса, алдағы уақытта Қызылорда-Жезқазған автожолының қайта жаңғыртылуы және Қызылжар-Мойынты теміржол желісінің іске қосылуы сияқты жаңа жобалар өнірдің көліктік-логистикалық өлеуетін арттыруға зор өсерін тигізеді деп күттедім.

Айтпақшы, жыл басынан бері туризм саласына тартылған инвестиация көлемі өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 45 пайызға өсіп, 2,9 млрд теңгени құрады. Биыл өнірге 14 мындан астам турист келсе, оның 600-ден астамы шетелдік қонақтар болды.

- **Данияр Манатжанұлы, қазіргі таңда инвестиацияны игеру арқылы нақты жүзеге асып жатқан жобалар бар ма?**

- Қазіргі таңда облыста жалпы құны 138 млрд теңгени құрайтын 16 ірі инвестиациялық жоба жүзеге асырылуда. Бұл 800 жаңа жұмыс орнын ашуға мүмкіндік береді. Ерекше маңызды жобалар қатарында Жезқазған қаласындағы құқырт қышқылы цехының жаңа өндірісін іске қосу, Қаражал қаласындағы Батыс Қаражал кен орнын игеру, Жалын көмір кенішінде өндеу зауытының құрылышын жүргізу, Жылу-электр орталығында бу-газ кондырғысын салу сияқты стратегиялық бағыттар бар. Бұдан бөлек 27,5 млрд теңгени құрайтын 4 ірі жоба іске қосылып, 70 жаңа жұмыс орны ашылды. Олар – 23,5 млрд теңгениң жел электр станциясы, 800 млн теңгениң респиратор

цехы, 500 млн теңгениң асфальт-бетон зауыты және 3,5 млрд теңге инвестиация салынған мұнай базасының құрылышы. Жыл соңына дейін 12 млрд теңгеге 3 ірі жобаны іске қосу жоспарлануда (қонақ үй кешені – 1 млрд тг, геологиялық кластер – 10 млрд тг, көкөніс өсіру кешені – 700 млн тг). Қосымша 200-ден астам жаңа жұмыс орнындары ашылады.

Сонымен қатар шетел инвесторларының қатысуымен құны 14,8 млрд теңге тұратын 3 жоба жүзеге асырылуда. Олар – қуаттылығы жылына 150 мың бас майдың етін өндір алатын ет комбинаты, іске қосылғанда 200 адамды жұмыспен қамтиды. Жылына 20 млн кірпіш шығаратын кірпіш зауыты, 30 адамды жұмысқа орналастырады. Сондай-ақ, тәулігіне 500 мың текше метр өнім бере алатын табиги газды сұйылту зауыты салынады. Бұл нысандардың барлығы 2027 жылы пайдалануға беріледі деп жоспарланған. Маңызды инвестиациялық жобалардың іске асуы әкімшіліктің қадағалауында және инвесторларды қосымша қолдау бойынша фронт-офис сүйемелдейді. Проблемалық мәселе туындаған жағдайда жедел шешім қабылданады.

- **Облыс орталығы Жезқазғанның инфрақұрылымы мен жалпы дамуы жоғары деңгейде деп айта алмаймыз. Инвесторларға қолайлы жағдай жасау да маңызды іс екені белгілі. Облысымыздың инвестиациялық климатын жақсарту бағытында қандай шаралар белгіленіп отыр?**

- Ұлытау облысының инвестиациялық климатын жақсарту және инвестиция-

лар тарту мақсатында Аймақтық инвестиациялық штаб құрылған болатын. Штабта инвесторлардың проблемалық мәселелері қаралып, шешу жолдары қарастырылады. 2025 жылдың басынан бастап штабтың 9 отырысы өткізіліп және әр ай сайын отырыс өткізіліп тұрады.

Бұдан бөлек, инвесторларға қолайлы жағдай жасау және инвестиациялық ахуалды жақсарту мақсатында Сәтбаев қаласында республикалық маңызы бар индустріялық аймақ құру жұмыстары жүргізілуде. Осыған байланысты, 50 гектарға дейін ұлғайту мүмкіндігімен 12 гектар жер участесі өтілінді. Үш жобалаусметалық құжаттамасы әзірленді. Индустріялық аймақта 3,5 млрд теңгени құрайтын инженерлік инфрақұрылым құрылышы жүргізіледі.

Сонымен қатар, «Ұлытау» ӘКК индустріялық аймақта жобаларды орналастыру үшін жаңа инвесторларды іздеу бойынша жұмыстарын жалғастыруда. Тағы бір айтартық жай, биылғы жылы инвесторларды қолдау бойынша фронт-офис өз жұмысын бастады. Фронт-офистің маңызды – инвестиациялық жобаларды іске асыруға жәрдемдесу, инвесторларға қолайлы жағдай жасау, олардың сұрақтары мен мәселелерін жедел шешу арқылы облыстың инвестиациялық тартымдылығын арттыру болып табылады.

Жалпы, осы бағыттағы жұмыстар алдағы уақытта одан әрі жалғасады және тұрақты бақылауда болады.

**Сұхбаттасқан
Амандық РАХУЛЫ**

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІҢ МАҢЫЗЫ

Тәуелсіздік алғалы бері қогамдық қызыу талқылаудың тақырыбына арналған басты мәселенің бірі – тіл мәртебесі. Тілі мен ділін ұмытқан ұлттың да болашағы бұлынғыр екені анық. Әр халықтың басты байлығы, баға жетпес қазынасы – ана тілі. Қазақстан Республикасының негізгі тілі – мемлекеттік тілі, яғни қазақ тілін құрметтей, оны білу – біздің әрқайсымыздың асыл парызымыз. Ана тіліне салғырт қарау – өз халқының өткеніне, бүгініне, болашағына немікүрайлы қарау деген сөз.

Тілдің мемлекеттік мәртебесін 1993 жылғы Конституцияда бекітіп, 1997 жылды 11 шілдеде тәуелсіз Қазақстанның Тілдер туралы заңы қабылданды. Қазақтың тілі – қазақтың жаңы. Тіл өткен тарихпен ғана емес, бүгін мен болашақты байланыстыратын құрал. Ал заманың ағымына

қазақ тілін бейімдеу үшін латын қарпіне көшү қарқынды түрде жүзеге асып жатыр. Ендігі таңда қоғам алдында үлкен жауапкершілік түр. Себебі бұл түрғыда әрбір азамат мінез танытып, үлес қосуы маңызды.

Мемлекеттік тіл тек қазақ халқының тілі емес – ортақ тіл. Қазақ-

станда тұратын, оны Отаным деп қабылдайтын, өзін Қазақстанның патриоты деп есептейтін әрбір азаматтардың тілі. Тіл мәртебесі – ел мәреї. Тілсіз халықтың, елдің өмір сүруі мүмкін емес.

Қазақстан Республикасында мемлекеттік тілін дамыту, оның қолдану

аясын кеңеңтүй, дамуы мен жетілуйне жан-жақты қамқор жасау бүгінгі күн тәртібінен түспейтін маңызды мәселелердің бірі. Осындай мемлекеттік маңызды мәселені жүзеге асыру үшін арнайы қабылдаған бағдарлама мен іс-шараларды тұрақты тұрде жүргізу, күнделікті жұмыс барысында мемлекеттік тіліміздің мәртебесін көтеру бәрімізге ортақ міндет.

**А.ЖҰМАДІЛДА,
Сәтбаев қалалық сотының
бас маманы - соп
отырысының хатшысы.**

«ӨНЕР МЕН РУХАНИЯТТЫҢ МЕРЕЙЛІ БЕЛЕСІНЕ 25 ЖЫЛ»

Осыдан 25 жыл бұрын Сәтбаев қаласындағы «Байқоңыр» кинотеатры құрделі жөндеуден өткізіліп, Кеншілер Сарайына айналды. Мәдениет ордасына қуллі қазақта танымал ақын, жырши, жырау Шынболат Ділдебаевтың есімі берілді. Бұл Шешімге ҚР Үкіметінің сол кездегі басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев қол қойған болатын.

Міне, содан бері ширек ғасыр кейін қалды. Тарихи өлшеммен қарағанда қас қағымға жетер жет-пес уақыт десек те, өнер ордасының сахнасында 25 жылдың мүғдарында қашама ірілі -ұсақты шаралар өтті десенізші?! Еліміздің, шетелдердің «меннін» деген нешебір тұлғалары келіп, сахнасын сәніне айналды. Сарайдың сахнасын дүбірлеткен қалалық, облыстық, республикалық өнер байқауларының санында қисап жоқ. Кеншілер Сарайының әртүрлі үйірмелерінде қанаттанып, үлкен өнерге жолдама алып, жарқырап жүрген жұлдыздарымыз қашама?! Кейінгі жылдары Сарай жанынан құрылған қолөнер шеберлерінің үйірмесі, «Ақ әжелер» ансамблі және т.б құрылымдар Кеншілер Сарайының мүмкіндіктерін одан әрі аша түскені және рас.

1973 жылы ашылған «Байқоңыр» кинотеатры кезінде жұмысқа кіріп, Кеншілер Сарайы атанған жылдары зейнет демалысына шыққан еңбек ардагерлері өз алдына бір тәбе. Осында басшылық жасап шындалу мектебінен өткен мамандар да жеткілікті. Мысалы, қазіргі Ұлытау облысы Қоғамдық даму басқармасының басшысы Бақытжан Жайлаубаев 2013-2015 жылдары Кеншілер Сарайының директоры болған еді.

Сәтбаев қаласында Кеншілер Сарайының 25 жылдығы тамаша тойға айналды. Салтанатқа жиналғандарды Сәтбаев қаласы әкімінің орынбасары Д.Мұхан құттықтады. «Қазақтың Дарида» ақыны Мұқаш Сейтқазинов, ғаламат әнші Серік Оспанов, айтыскер ақын Света Жумкина, Сарайдың он бес жылдан аса басшысы болған Н.А.Геймбух жылы естеліктерімен белісті.

Биыл Кеншілер Сарайындағы Ш.Ділдебаев музейі жаңа экспонаттармен толықтан еді. Сондай -ақ, Сарайдың 25 жылдық тарихына арналған «Өнер мен руханияттың мерейлі белесіне - 25 жыл» деп аталған, әр жылдары Сарайда өткізілген басты-басты іс-шаралардың, құрметті қонақтардың сапарларынан, жергілікті өнерпаздардың, қызыметкерлердің өміржолдарынан сыр шертетін суреттерімен бедерленген «Жылнамалар жинағы» шығарылған болатын. Жаңа экспонаттар мен жинақтың салтанатты таныстырылымы тойдың әрін келтіріп жіберді.

Салтанатта жүргізуши жергілікті журналист Абдолла Дастанов 2000 жылғы Кеншілер Сарайының ашылуы салтанатындағы жырау Мұқаш Кожахметов орындаған Арнауды оқып берді. Бұдан соң ол ортаға жас ақын Жоламан Мағзұмовты шақырды. Жоламан жырдан шашу шашты.

Бұдан соң салтанатқа қатысуышылар арнайы үйімдастырылған көрмені аралап көрді. Той құрметтіне жайылған дастархан әдемі естелік, әсем әндер арқылы салтанаттың шырайын тіптен аспандата түсти.

Салтанатты сәттердің соңында Сарайдың қазіргі директоры Қарлығаш Қазбекова мен Ш.Ділдебаевтың зиябы, «Ш.Ділдебаев» музейінің менгерушісі Гүлсара Жиенәлиева қала басшылығына, өнер мен мәдениет қайраткерлеріне, бұрынғы һәм бүгінгі әріптестеріне жүрекшарды алғыс сезімдерін білдірді.

М.САЯЖАНҚЫЗЫ

СОҢЫНДА САЛТАНАТТЫ САРАЙ ҚАЛДЫ...

«Қалай ғана өмір сүрдім дей алам,
Бір ауыз сөз қалмаган соң
артымда».

Шынболат Ділдебаев.

Қараша айы - қарбалас шаруа айы ма?
Аты машһұр шартарап - шалғайыңа.
Ширек ғасыр болыпты сәнді сарай,
Шынкең атын ілгелі маңдайына.

«Шындығы» жетелейтін мың - сан ойға,
Халқы ырза ақын, кенші,
жырши ағайға.
Ділдебаев дүлдүлдің дауысы қалған,
Сәтбаев төріндегі бұл сарайда.

Бұл жерде жиі өтеді жиын ғажап,
Өзгеге емес, өнерге үйір қазақ.
Басқа емес, біздің жаққа жалт
қарайды,
Ділдебаев дегенде дүйім қазақ.

Ел аузында - жырлары талай нәрлі,
Уақыт бүгін солай бағамдайды.
Бір ауыз сөз ғана емес соңында ақын,
Салтанатты осында Сарай қалды.

Намысты ол тасына Ұлытау
қайрады ма?
Шабыты мыс қазанда қайнады ма?
«Төртіншіде» тұсауын кескен шайыр,
Төркүл елдің айналды айбарына.

Мұқаш СЕЙТҚАЗИНОВ.

БҰЛ САРАЙ АРДА ӨНЕРДІН ШАҢЫРАҒЫ

(Арнау)

Ақын ек өлең - жырды төсбелгім дер,
Домбырасын ап қойса не істермін дер...
Ассалаумагалейкүм, жиналған жұрт,
Әрдайым мәдениетті қөшке ердіңдер.
Патша Қөнілдерінізге мың рахмет!
Айтұлы мерекені ескердіңдер.
Осы тұрган Шынболат сарайының
25 жылдығына қош келдіңдер!

Ешкім атамаса да мені дүлдүл,
Шықсыншы жүргімнен төгіліп жыр.
Екі мыңшы жылдардың көтемінде,
Мемлекет қаулы шығард ең ұлы бір.
Кенші, жырши, термеші және ақын
Шын ағамды деп танып ең ірі дүр.
Дәл осы сарайға әкеп атын берсе,
Халықтың қолдауымен сенімі бұл.
Сәтбаев Ділдебаев Шынболаттың
Шындық деп толғау айтқан өнірі бұл.
Қаламыздың даңқын аспандатқан,
Мысымен емес еді темірі құр.
Шынқенің термесі мен беделі еді,
Толыққанды боп өткен өмірі жыр.
Қаламыз үшін Шынкең алып тұлға ,
Өзі жоқ болғанымен, көнілі жүр.
«Төртіншім» деп жырлаған
шайырымыз,
Біз үшін болу керек нөмірі Бір.

Бұл сарай арда өнердің шаңырағы ,
Өнерді өмір дейтіндер ағылады.
Есігін ашпағандар бұл сарайдың,
Рухани несібеден қағылады.
Бұл сарай сахнасына шыққандардың,
Көп ұзамай байқадық бағы жанды.
Жыл сайын айтыстың жүйріктері,
Келмесе бұл сарайды сағынады.
Он жылдан астам өнер көрсетіп жүр.
Айтыстың меннін деген тағылары.
Әкімнің өзі есепті осы жерде,
Беріп абыз халқына бағынады.
Эстрада жұлдызы Керменбаев
Нұржаның бастау алған өні, нәрі.
Қуандық Рахымдарда бұл сарайға,
Балалық белесі үшін табынады.
Шынқенің атын алып көрсеткендей,
Кеншілер сарайымыз дамығанды.
Қысқасы бұл сахнаға шықкан жандар,
Ғұмыр кеше алады ау мағыналы.
Демеп тұрса бір Алла, Жаппар Ием
Керек қылса біздерді бәрі, бәрі.
Елеп тұрса қазақ өнер, өлеңімді
Жебеп тұр - ау Шынкеңнің аруагы!

Сөйле тілім, аланда ма тартынба,
Ділдебаев бабам ұқсан қарқында.
Өлді деуге келмейді гой уа, халқым,
Өлмейтүғын сөзі қалса артында.

Сарайға атын берсе кім кеп таласар?
Таласпайды, жақсылыққа жанасар.
Бар қазақты оята алған Шынкеңе,
Бір қаланың атын берсе жарасар.

Шын ағамыз айтып кеткен
«құттым» деп,
Жәдігерін сақтап жүрген бүтіндел.
Отын жағып Гүлсара апам тұр өні,
Мұражайдың мұржалары тұтіндел.

Алтын қолмен жабылғанда көмбелер,
Бал бармақты әжеге кім тең келер?!

Шынболаттың атындағы мұражай,
Әткізеді көне тарих көрмелер.

Айтпасам да білесіздер әріптеп,
Құндылыққа үлес қоссын халық кеп.
Осы жолда Шынболаттың сарайы
Салт дәстүрді жүреді ылғи дәрітеп.

Ширек ғасыр өтті десе аса шын ,
Уақытпен бірге қадам басасын.
Жырьма беске келіп жатқан бұл сарай,
Тілеріміз мәңгілікке жасасын!

Жоламан МАҒЗҰМОВ

ӘБУСАҚОВТАР ӘУЛЕТИ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Қазақстан халқына Жолдауында 2025 жылды Жұмысшы мамандықтары жылы деп жариялай отырып, қоғамда өз көсібін жетік менгерген, еңбеккор, көсіби қасиетке ие мамандарды өте жоғары бағалау қажеттігін алға қойған болатын. «Адал әрі табанды еңбегімен табысқа жеткен адамдар қашанда құрметті, сыйлы болуы керек. Бұл біз ұсынып отырған «Адал азамат – Адал еңбек – Адал табыс» қагидатына толық сай келеді», - деді Президент. Осында өнегелі еңбек иелері біздің арамызда да аз емес. Отбасымен қатар бүкіл тұған-туысқандары «Қазақмыс» корпорациясына қарасты кәсіпорындарда істейтін Әбусақовтар әулетімен таныса келе, өз ортасында осындағы адаптациямен танылып жүрген қарапайым жандар екеніне көз жеткіздік.

Aғайынды Әбусақовтарға ағалары Нұрланның ауылдан қалаға келіп, үлкен өндірістен орын табуы жолбасшылық жасаған болуы керек. Ол да үлкен өндіріске бірден келген жоқ. Бірақ, жетпісінші жылдары Жезқазғанда жаңа мыс зауытының іске қосылып, даңқы дүрілдеп тұрғанына сырттай қанық болатын. Нұрлан Ұлытау ауданының Шенбер ауылында туып өсті. Еңбек жолын 1974 жылы орта мектепті бітірген соң тұған ауылында мал өмдеуші-санитар болып бастады.

«Еңбекке бейім болсаң, қатарынан кейін болмайсың» деген ата-әжесінің жиі айтатын нақылын құлаққа құйып өскен бала сол кездегі өз қатарластары сияқты шаруашылықтың қызыжазғы науқандық жұмыстарының белортасында жүріп есейіп, ширіға түсті. Жас жігіт 1979 жылы Армия қатарындағы борышын етеп келген соң оқу оқып, мамандық алу керек деген шешімге келеді. Сейтіп ол Арқалық қаласындағы Торғай совхоз-техникумына оқуға түсіп, техник-механик мамандығын алғып шығады. Жолдамамен «Қараторғай» кеншарына барып ауыл шаруашылығы техникаларының механизі болды. Кейін өз ауылына ауысып келіп, осы мамандығы бойынша жұмыс істеуді одан әрі жалғастырды. Өз ісіне тиянақты, жастар арасында белсенді болуының әсері болар, оны жоғары басшылардың ұсынысымен кеңшар комсомол комитетінің хатшылығына саллады. Қоңыл төрінде қызығы мол қалаға барып еңбек етсем деген бір тәтті ой қылаң беріп жүргенімен, әкесі Совет қайтыс болған соң анасы Нариманның жағдайына қарайлап жүрген кезі еді. Тоғыз баланың үлкені осы Нұрлан болатын. Жастар арасындағы жұмысты өз деңгейінде үйімдестірып, ауылдың мәдени-қоғамдық жұмыстарын жаңандыруға өз үлесін қости. Одан кейін Сәтбаев қаласындағы жолаушылар тасымалдау автокәсіпорнының Ұлытау колоннасында механик болып біршама еңбек етті. Дегенмен, көңілдегі арман оны ақыры қалаға қарай жетепеді.

Жезқазған қаласына қоныс аударған бетте сол кездері жаңадан ашылып, ырғакты жұмыс істей бастаған керамикалық зауытқа орналасқан еді. Алайда, мұнда екі-үш жылдай ғана еңбек етуге тұра келді. Алғашқыда әжептәуір жұмыс істеп тұрған зауытың тұнысы тарылып, өнім өндіруі үзакқа бармады. Металлургтер қата-

Еңбек ардагері Нұрлан Әбусақов

Inisi, участке бастығының орынбасары Нұржан Әбусақов

баласы Ардақ

рына қосылуды көптен ойлап жүрген Нұрлан Әбусақов осы кезеңде белді бекем байлап мыс қорыту зауытына келді. Бұл – 1988 жылдың күзі болатын. Оны зауыт басшылығы мысты электролиздеу цехина аппаратшы етіп қабылдады. Тәжірибе жинақтап, мамандықтың қыр-сырына әбден бойлаған соң ол 1996 жылдан бастап электролизші болып ауысты. Электролизшінің жұмысы өте жауаптылықты қажет етеді. Мыстың түпкілікті өнім ретінде сапалы шығуы бұлардың жұмысына тікелей байланысты. Мыс-

салынған ванналардағы ерітінділердің химиялық реакциясының технологияға сай дұрыс журуі, электр желісінің тұбықталып қалмауы, тотияйын ерітіндісін үақытымен сүзіп отыру сияқты қат-қабат жұмыстар қапысыз атқарылуы керек. Бір сөзben айтқанда, анодтан катод мысын айырып алатын технологиялық үдерістер осы электролиздеу цехінде жүзеге асырылады. Ең жоғары - 5-разрядты электролиздеуші Нұрлан Әбусақовқа бұл жұмыстардың барлығы бес саузағындағы белгілі. Тәжірибелі, өз ісіне үқыпты азаматқа сенім артқан

ЖҰМЫСШЫ
МАМАНДЫҚТАР
ЖЫЛЫ

әріптестері мен цех бөлімшесінің басшылығы 2016 жылы Нұрландағы бригадир етіп тағайындалды. Құрыш қолды металлургтер қатарында қажырылы да үлгілі еңбегімен танылған ол ҚР Инвестициялар және даму министрлігінің III-дәрежелі «Еңбек Даңқы» төсбелгісімен марапатталды. Аманат партиясы мен салалық көсіподақ комитеті тарапынан алған Құрмет грамоталары мен Алғыс хаттары да аз емес. Зауыт басшылығы Нұрлан Советұлына өндіріс озаты ретінде 2021 жылы металлургия ошының 50 жылдық мерейтойы аясында женіл автокөлікті сыйға тартты. Үлкен өндіріске 34 жылын арнаған ардагер металлург осылайша лайықты құрметке бөленип, зейнетке шықты.

Kазір ол әулеттің үлкені ретінде бауырларының да еңбекте абыройлы болулаурына тілеулес болып, ақыл-кенесін беріп отырады. Інілері Азамат, Алмас, Нұржан, қарындастары Гұлсезім, Нұрзат, барлығы да корпорацияға қарасты кеніштер мен кен-шахта жабдықтарын жәндеу зауытында жұмыс істейді. Кіші інісі Нұржан Әбусақов ЖезҰді бітірген білікті инженер. Ол әуелде Сәтбаев байыту фабрикасында слесарь, одан кейін өндіріс шебері жолдарынан өтіп, 2009 жылдан бері Жомарт кенішінде жерасты механизі болып ойдағыдай еңбек етті. «Кенші даңқы» төсбелгісімен марапатталды. Откен жылдан бастап желдету оқпанындағы №10 участке бастығының орынбасары болып, жауапты сала жұмысының үнемі өз деңгейінде болуын қамтамасыз етіп отыр.

Нұрлан ақсақалдың баласы Ардақ Советов те «Қазақмыстың» өндірістік жауапты буындарының бірінде. Оның Мамандандырылған жөндеу-механикалық басқармасында еңбек еткеніне бес жылдан асып барады. Қазірде Жомарт кенішіндегі маман жөндеушілер қатарындағы өз ісін біліктілікпен атқаратын слесарьлардың бірі саналады. Сондай-ақ, келіні Маржан, қызы Гүлім Әбусақова да «КәсіпҚорған» салалық көсіптік одағы» қоғамдық бірлестігінде қызмет етеді. Олардың қайсысы болмасын, көсіптеріне адаптациямен танысайды. Оның әжесі Азамат әрі жауапкершілікпен қарау нәтижесінде үжымдарында абыройлы. Отбастарында береке-бірлік үялаған. «Бақыт кілті – еңбекте» дегеніміз осы болар, сірә.

Амандық РАХҰЛЫ

ОВЕН. Для вас открывается неделя возможностей, Овен. В работе возможен подъем: вас могут заметить за инициативу. Однако будьте внимательны к деталям — быстрая реакция важна, но поспешность принесет лишние хлопоты. В личной жизни — шанс на диалог, который давно откладывался; откровенность сыграет вашу карту.

ТЕЛЕЦ. Вам неделя приносит стабилизацию в финансовой сфере: доходы могут быть равными, а расходы требуют контроля. Если давно планировали покупку или вложение — сейчас время оценить риски и плюсы. В любовных отношениях проявите гибкость, особенно если партнер или близкий человек ждет вашего внимания — мелкий жест может укрепить связь.

БЛИЗНЕЦЫ. Для Вас неделя предлагает новые идеи и неожиданные вдохновения. Возможно, появится тема, связанная с обучением или короткой поездкой. В работе полезно будет выйти за рамки привычного: нестандартный подход привлечет внимание руководства. В личной жизни — общение с другом может перейти в нечто большее или открыть перспективу.

РАКИ на этой неделе почувствуют необходимость уединения или пересмотра бытовых и семейных вопросов. Дом и близкие становятся важным оплотом — возможно актуализируется тема ремонта, переосмыслиения домашнего уклада или помощи близкому человеку. В работе возможны мелкие отступления от графика.

ЛЕВ. Вам неделя обещает яркие моменты: возможно, вам предложат публичную роль или вы сами захотите показать себя. Это прекрасный шанс для того, чтобы проявить талант или лидерство. В отношениях полезно выйти из роли зрителя и взять инициативу: приглашение, сюрприз, акт внимания принесут плоды.

ДЕВА. Для Вас этот период может потребовать внутренней дисциплины и анализа. Работа с бумагами, документацией, деталями окажется на первом плане. Если есть незаконченные задачи — приведите их в порядок. Звезды сулят в сфере любви важный и откровенный разговор, который вы давно откладывали.

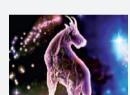
ВЕСЫ, неделя открывает вам двери к новым контактам и творческим выражениям. Возможно, вы познакомитесь с человеком, который расширит ваши горизонты, или получите вдохновение для нового проекта. Ваше умение находить общий язык с разными людьми принесет вам успех как в карьере, так и в личной жизни.

СКОРПИОН эта неделя принесет возможность проявить свою настойчивость и целеустремленность. Не отступайте от своих целей, даже если на пути возникнут препятствия. В профессиональной сфере возможно повышение или новые, более ответственные задачи. Финансовое положение будет стабильным, но избегайте спонтанных покупок.

СТРЕЛЕЦ. На этой неделе для Стрельцов наступает время новых открытий и приключений. Возможно, вы решитесь на путешествие или начнете изучать что-то совершенно новое. В работе не бойтесь выходить за рамки привычного — это принесет вам успех. В финансовом плане будьте осторожны с инвестициями, если вы не уверены в их надежности.

КОЗЕРОГАМ предстоит неделя сосредоточенной работы и достижения поставленных целей. В работе и бизнесе вы можете заложить основу для будущего: долгосрочный проект или серьезное обязательство. Не бойтесь просчитать все аспекты — в этот раз тщательный подход важен. Ваша дисциплинированность и упорство будут вознаграждены.

ВОДОЛЕЙ. Вам эта неделя принесет новые идеи и вдохновение. Ваше нестандартное мышление будет особенно востребовано, что поможет вам найти оригинальные решения. На работе будьте открыты к сотрудничеству и обмену опытом. В любви будьте искренни и открыты, это поможет вам глубже понять партнера.

РЫБАМ звезды сулят неделя гармонии и внутреннего спокойствия. Уделите время своим увлечениям и творчеству. В профессиональной сфере будьте внимательны к деталям и не принимайте поспешных решений. В личной жизни доверьтесь своей интуиции, она подскажет вам путь к счастью.

СОТ ҒИМАРАТЫНЫң ҚАУІПСІЗДІГІ – АЗАМАТТАРДЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІ

Қазіргі таңда мемлекетіміздің басты міндеттерінің бірі – азаматтардың өмірі мен құқықтарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету. Бұл бағытта сот органдарының да жауапкершілігі өте зор. Себебі сот – әділдіктің кепілі, ал сот ғимаратына кіретін әрбір адам өз құқықтарының қорғалатынына сенуі керек.

Осы сенімді сақтау үшін сот приставтары қун сайын сот ғимараттарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жолында абырайлы қызмет атқарады.

Сот ғимаратындағы қауіпсіздік тек техникалық шаралармен шектелмейді. Ол азаматтардың, сот қызметкерлерінің және сот процесіне қатысушылардың қорғалуын қамтамасыз ететін кешенді жүйе болып табылады. Бұл жүйеге келүшілердің жеке заттарын тексеру, рұқсатсыз тұлғалардың ғимаратқа кіруін болдырмау, сот залдарындағы тәртіпті сақтау, сондай-ақ төтенше жағдайлардың алдын алу шаралары кіреді.

Аға сот приставының басты міндеті – сот процесінің қалыпты етуін, судья мен процеске қатысушылардың қауіпсіздігін сақтау. Өсірепе қылмыстық істерді қарастау кезінде қауіпсіздік шараларының күшеттілігі аса маңызды. Осы ретте сот приставтары арнайы кәсіби дайындықтан етіп, заңда белгіленген екілеттіктерін пайдалана отырып, кез келген құқық бұзушылықтың алдын алады.

Сот ғимараты – бұл әділдік ордасы ғана емес, қоғамның құқықтық мәдениетінің айнасы. Егер азамат сottaғы тәртіп пен қауіпсіздікті сезінсе, ол жалпы заңға және сот билігіне деген сенімін нығайтады. Сондықтан сот приставтарының еңбегі қоғамдағы тұрақтылық пен тыныштықты сақтауға бағытталған аса маңызды қызметтің бірі болып табылады.

Сот ғимаратының қауіпсіздігін сақтау – азаматтардың қауіпсіздігін сақтау деген сөз. Бұл міндет тек құқық қорғау органдарының ғана емес, барша қоғамның ортақ жауапкершілігі. Әрбір азамат заңды құрметтеп, сот тәртібін сақтаған жағдайда ғана елімізде әділдік пен қауіпсіздік қатар орнайды.

Алмаз БАЗЫЛБЕКОВ,
Ұлытау облысының қылмыстық істер жөніндегі мамандандырылған ауданарапалық сотының аға сот приставы.

«109»: КОГДА ГОРОДСКОЙ БЫТ РАБОТАЕТ ПО РАСПИСАНИЮ

Если спросить жителя, что такое 109, большинство ответит: «номер, где берут трубку». На деле это давно больше, чем телефон.

Обращение автоматически попадает в цифровую систему, получает категорию и уходит к исполнителю с понятными сроками. Заявитель видит статусы — «принято», «в работе», «выполнено» — и не теряется в догадках.

Зимой повестку формируют тепло и электричество, летом — свет во дворах и дорожные карты. Разная природа задач — разные сроки, и это честно отражается в карточках:

обследование, заказ материалов, запланированная дата. Здесь важна не «скорость любой ценой», а предсказуемость.

За первые десять месяцев 2025-го через 109 прошло 43196 обращений. Закрыто 98,39% — показатель устойчивости.

109 — это привычка получать решение в одном окне. И, судя по цифрам, привычка работает.

Анекдоты, анекдоты...

Когда японская компания оказывается в тяжелом положении, первый, кому урезают зарплату, — её президент. Если ситуация становится еще более серьезной, именно он первым уходит в отставку. В Японии не начинают с увольнения рядовых сотрудников — японцы считают, что не бывает плохих солдат, бывают лишь плохие генералы.

* * *

Сидят два самурая. Один в полной форме говорит другому:

— Всё настолько плохо, что я готов сделать себе харакири.

— А другого выхода нет?

— Есть. Давай по саке и к гейшам.

* * *

В 1968 году неизвестный совершил крупнейшее ограбление в истории Японии — почти 300 миллионов иен. Днем.

* * *

Снег, слякоть, вечер, зима в Москве. К стоящему на посту милиционеру подходит японец и спрашивает:

— Нияси коэдзуме дэй амото охира ки ламо кока—кола?

После пяти минут раздумья милиционер вежливо переспрашивает:

— Прошу прощения, Вы спросили — где найти в этом печальном заснеженном городе баночку чего?

► ӘРІПТЕСТЕР ӘЛЕМІ

ТҮРКІ ӘЛЕМІНІҢ МЕДИА КЕҢІСТІГІ

Алматыда түркітілдес журналистердің VI халықаралық форумы «Түркі әлемінің медиа кеңістігі: жаңа дәуірдің міндептері мен мүмкіндіктері» тақырыбымен өтті. Екі күнге созылған ауқымды алаңға түркі елдерінен, Еуропадан келген журналистер мен медиа сарапшылар, мемлекеттік құрылымдар мен салалық ұйымдардың өкілдері қатысты.

Жиында ортақ ақпараттық кеңістік қалыптастыру, медиа саладағы жаңа трендтер, заманауи технологиялардың әсері және ынтымақтастықты кеңейту мәселелері талқыланды.

Түркітілдес журналистер қорының президенті Нәзия Жоямергенқызы форумның басты мақсаты – журналистердің кәсіби әлеуетін арттыра отырып, түркі халықтарының мәдени-рухани құндылықтарын бірлескен жобалар арқылы іштерінде екенін атап өтті.

Соңғы жылдары бірқатар мәңгізді бастамалар қолға алынған. Мәселең, өткен жылы Брюссельде өткен V халықаралық медиафорум қорытындысы бойынша Қазақстан, Бельгия және Нидерланд елдері Дүниежүзілік түркі медиа қауымдастырын құрды. Биыл ұйымға Германияның қосылуы күтілуде, Әзербайжан мен Қыргызстан тараپынан қызығушылық байқалуда.

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінің өкілі Қуаныш Игіман, ҚазҰУ-дың проректоры Бақытжан Омар, «ALTAI-NEWS» медиа-орталығының бас директоры Арсений Дюсенов, Әзіrbайжан Журналистер одағының тәрағасы Ильяzbек Балташев, Өзбекстан Туризм министрінің кеңесшісі Лопа Рахманбаева және т.б. түркі елдері әлемге танылу жо-

нов, Түркияның TUSDER басқарма мүшесі Бихтер Айылдызы, «Еуразия ынтымақтастыры қорының» басшысы Ахмет Тұзұн, Қырғыз Республикасы Журналистер одағының тәрағасы Ильяzbек Балташев, Өзбекстан Туризм министрінің кеңесшісі Лопа Рахманбаева және т.б. түркі елдері әлемге танылу жо-

лында біріккен ақпараттық стратегияны қалыптастыруға тиіс екендігін атап айтты.

Іс-шарада жорналшылар екі күн бойы тәжірибе алмасып, ортақ жобаларды жүзеге асыру мәселелерін жан-жақты талқылады.

Мейрамгул САЯЖАН.

«ОТБАСЫЛЫҚ ФЕРМА» - ЕРЕКШЕ ЖОБА

Кеңір ауылдың «Kengir agro» кешенінің құрылышы басталды. Мұнда суармалы егіншілік, мал бордақылау алаңы, сұт фермасы сынды ірі жобалар жүзеге асады.

Бастама – «Отбасылық ферма» жобасының аясында қолға алынған. Мақсат – өнірде ішкі өнім қорын молайтып, экономиканы әртараптандыру және жаңа жұмыс орындарын ашу.

«Бұл – соңғы отыз жылдықта біздің өнірде болмаған жоба. Тамшылатып суару өдсімен аталған аумаққа мал азығы, жем-шөп есіріледі. Қажетті қорды дайындаған соң 500-ге жуық асыл тұқымды ірі қара сиыр әкеліп, бордақланады. Нәтижесінде алдағы екі жылда өзіміздің сұт өнімдерін дайындастын ферма пайда болмақ» - дейді облыс ауыл шаруашылығы және жер қатастынастары басқармасының басшысы Алмат Саухимов.

«Отбасылық ферма» - еш облыста баламасы жоқ жоба. Қазіргі уақытта оның аясында Жанаарқа ауданының Түгіскен, Алғабас, Айнабұлақ, Орынбай ауылдарында да фермалардың жұмысын жүргізу қарқын алды.

Ай Нұр

► МАҚТАНЫШ

«ЖАЙДАРМАН» ЖЕҢІМПАЗЫ – СӘТБАЕВ ӘЗІЛКЕШТЕРІ

«Жайдарман» – жастардың ғана емес, жалпы жүртшылықтың көңіл төрінен ойып түрүп орын алған ойын. Мемлекет тілінің жастар арасында кеңінен насихатталуына да бұл ойынның қосып жүрген үлесі зор. Жыл бойына өткен ойынның ақтық сынына 5 команда шығып, бақ сынасқан еді. Сол бесеудің ең үздігі Сәтбаев қаласының құрама командасы болып табылды.

Бұл қуанышқа бейжай қарай алмаған қала әкімі Мұрат Берібаев фейсбук алеу-желісіндегі парақшасы арқылы «ЖАЙДАРМАН ТӨРІНДЕГІ ЖАРҚЫН ЖЕҢІС!» деген тақырыппен төмендегідей жазба жариялады. «Кеше Сәтбаев қаласының атын республикалық саҳнада тағы бір биікке көтерген қуанышты сәттің күсі болдық. Сәтбаев қаласының құрамасы Жайдарман ойынның үлттық лигасында чемпион атанды! Бұл

– тек женіс емес, бұл – біздің жастарымыздың еңбекінің, таланттының, бірлігінің жарқын жемісі. Кеше болған финал бізге нағыз кенді женістің қандай болатынын көрсетті. Бұл – Сәтбаев жастарының тарихи женісі.

Команданы шын жүректен құттықтаймын! Әзілдеріңізben, шеберлігіңізben, белсенділігіңізben Сәтбаевтың рухын жоғары деңгейде таныттыңыздар. Сіздер – қаламыздың мақтанышы, жаңа буынның

жарқын өкілдеріңіздер. Жастарды қолдау – біздің басты міндептіміз. Ал сіздердің женістеріңіз – барлық жас таланттарға шабыт сыйлайтын үлкен мотивация. Сәтбаевтың жастары – нағыз чемпиондар!» деген қала басшысының лебізіне біз де қосыла отырып, Сәтбаев «жайдарманшыларына» әрқашан ойлы ойын, әдемі әзіл тілейміз!

Абдолла НҰРТАУҰЛЫ.

Саяси-қоғамдық, танымдық-сараптамалық, ақпараттық-жарнамалық газет

АЙМАҚ АҚШАМЫ

Газет 2016 жылғы 18 қазанда КР Ақпарат және коммуникация Министрлігінде тіркеліп, №16179-гүйе берілген, 2021 жылғы 29 қазанда КР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің Ақпарат комитетінде қайта есепке қойылған.

Меншік иесі: «ЖК «Дастанов»

Бас редактор: Абдолла ДАСТАНОВ

Тираж 520 Заказ 1985

Газет «ASU» Баспа Үйі ЖШС сенімгерлік басқаруындағы «Сыр Медиа» ЖШС баспаханасында, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4-үй, басылды. Газет тоқсанына 1 реттен кем шығпайды.

Редакцияның мекенжайы: Ұлытаяу облысы, Сәтбаев қаласы, Құрайынов көшесі, 8
E-mail: abdolla61@mail.ru

Индекс – 64799

Газеттің басылу сапасына баспахана жауапты. Жарнама, хабарландырулардың нақтылығына оларды берушілер жауапты.

Мақала авторларының көзқарасы редакция үстіншімден сәйкес келе бермеу мүмкін.